

नेपाली सेना

लेखा उप सेनानी (खुला) पदको पेशा सम्बन्धी विषयको लिखित परीक्षा

योजना र पाठ्यक्रम

समय: २ घण्टा ३० मिनेट

पूर्णाङ्क: १००

उत्तीर्णाङ्क: ४०

यो पाठ्यक्रम नेपाली सेनाको विभिन्न ईकाईहरूमा रिक्त रहेको लेखा उप सेनानी (खुला) पदका उम्मेदवार छनौट परीक्षाको लागि निर्धारण गरिएको हो । लिखित परीक्षामा सरिक हुने उम्मेदवारहरूको पेशा सम्बन्धि विषयलाई आधार मानी प्रश्नहरू सोधिनेछ ।

(क) लिखित परीक्षाको माध्यम नेपाली/अंग्रेजी वा दुवै भाषा हुनेछ ।

(ख) लिखित परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र अर्को चरणको परीक्षामा सम्मिलित गराईनेछ ।

(ग) प्रश्नपत्र निर्माण गर्दा पाठ्यक्रममा समावेश भएका सबै विषयहरूलाई समेटिनेछ ।

(घ) नेपाली सेनाको आवश्यकता तथा विविध परिस्थितमा नेपाली सेना अनुकूल हुनेगरी उल्लेखित विवरणहरूमा हेरफेर हुन सक्नेछ ।

(ङ) पाठ्यक्रमको रूपरेखा देहायमा उल्लेख गरे अनुसार हुनेछ ।

(च) पाठ्यक्रम लागु मिति २०७५/०३/२७ गतेदेखि ।

लेखा उप सेनानी (खुला) पदको पेशा सम्बन्धी बिषयको पाठ्यक्रम

बिषय	पूर्णाङ्क	उत्तिर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली		प्रश्न संख्या	समय
पेशा सम्बन्धी	१००	४०	बस्तुगत (Objective)	बहु बैकल्पिक प्रश्न (MCQs)	४० प्रश्न X १ अंक = ४०	२ घण्टा ३० मिनेट
			बिषयगत (Subjective)	छोटो उत्तर	६ प्रश्न X ५ अंक = ३०	
				लामो उत्तर	३ प्रश्न X १० अंक = ३०	

Section A: Financial Accounting, Management Accounting and Financial Institutions

1. Financial Accounting :

- 1.1 **Accounting as a form of communication:** What is accounting and what information do users of accounting reports need; Forms of organizations (sole proprietorships, partnerships, corporations/companies, and non-business entities); Corporate social responsibilities; The nature of business activity (financing, investing, and operating); Foundation for financial Statements (economic entity, going concern, time period assumptions); Overview of accounting standards (IFRS, GAAP, and NAS); Ethics in accounting; Overview of financial statements and annual report (objectives and qualitative characteristics).
- 1.2 **Processing of accounting information:** The bases for recording transactions; What is an account (charts of accounts, general ledger, double entry system, rules of debits and credits, journal, and T accounts); Comparing the cash and accrual bases of accounting; Revenue recognition, expense recognition, and matching principle; The accounting cycle.
- 1.3 **Cash and internal control:** what constitutes cash; Control over cash (cash management, reading a bank statement, bank reconciliation statement, and need for adjustments to the record); Establishing a petty cash fund; Internal control procedures.
- 1.4 **Operating assets, property, plant and equipments and intangibles:** Acquisition (group purchase, capitalization of interests, and improvement of land); Depreciation methods; Disposal of property, plant and equipments (gain, loss and provision in IFRS and NAS).
- 1.5 **Financial statements analysis:** Precautions; horizontal versus vertical analysis; liquidity, solvency, and profitability analysis.

2. Management Accounting :

- 2.1 **Manager and management accounting:** Introduction; Decision making, planning, and control; organization structure and management accounting; the chief financial officer and controller.
- 2.2 **Cost volume profit analysis :** Essentials of CVP analysis; Contribution margin; Breakeven point and target operating income; Sensitivity analysis and margin of safety; Operating leverage; CVP analysis in service and not for profit organizaions.

- 2.3 **Costing Methods:** Job costing and process costing ; General approach to job costing (direct costs, indirect costs and allocation methods) ; underallocated and overallocated indirect costs ; Activity based costing.
- 2.4 **Budgeting :** Introduction of budget and budget cycle; Advantages and challenges of implementating budgets; Framework for judging performance; Steps in preparing operating, and cash budget; Budgeting and responsibility of accounting (organization structure and responsibility feedback, responsibilities and controllability, and human aspects of budgeting); Flexible budget, direct cost variances, and management control; static budget and variances; Flexible budget variances and sales volume variances; Standard costs for variance analysis; Management use of variances.
- 2.5 **Determining how cost behaves :** Basic assumptions ; Cost classification; Identifying cost drivers; Cost drivers and decision making process; Cost estimation methods (qualitative and quantitative methods); Market based approach (target costing for target pricing , cost plus pricing, value chain analysis); Labor costing (concept and type of wages, remuneration system, labor turnover).
- 2.6 **Capital Budgeting and investment decisions :** Capital budgeting methods (discounted cash flow, net present value, internal rate of return, pay back period, modified internal rate of return) ; Equity valuation models (valuation by comparables, intrinsic versus extrinsic value, dividend discounting models, price earning ratio model, free cash flow valuation approaches) ; Fixed income securities (fixed deposit, treasury bills, bonds, and term structure of interest rates).
3. **Financial Institutions :** Overview of Nepalese financial institutions (Nepal rastra bank, banks and financial institutions, insurance companies, employee providend fund, citizen investment trust) ; Letter of Credit (meaning, objectives, procedure, documentation requirements, and risks in letter of credit transactions). General knowledge on international trade, balance of payment, and international commercial terms (INCOTERMS).

Section B : नेपाल सरकारको लेखा प्रणाली

१. नेपाल सरकारको लेखा
- १.१ परिचय, उद्देश्य , महत्व, बिषेशता, आधारभुत सिद्धान्तहरु , लेखाका आधारहरु , डेबिट तथा क्रेडिटका नियम
- १.२. नेपाल सरकारको लेखा नीति
- १.३. नेपालको सरकारी लेखा प्रणालीको संरचना (केन्द्रियस्तर तथा कार्य संचालनस्तर)
२. नेपाल सरकारको एकिकृत आर्थिक संकेत तथा बर्गिकरण र व्याख्या (अध्याबधिक)
- २.१. बजेट तथा कार्यालय संकेत व्यवस्थापन
- २.२. राजश्व संकेत तथा बर्गिकरण (सरकारी कारोबारसंग सम्बन्धित मात्र)
- २.३. खर्च संकेत तथा बर्गिकरण (चालु खर्च, पूजीगत खर्च, बित्तिय सम्पत्ति तथा दायित्व)
३. एकल खाता कोष प्रणाली
- ३.१. परिभाषा र उद्देश्य
- ३.२. कार्यान्वयन सम्बन्धी संक्षिप्त जानकारी
- ३.३. कारोबारमा संलग्न निकायहरुको काम, कर्तव्य तथा जिम्मेवारी सम्बन्धी जानकारी
- ३.४. राजश्व लेखा सम्बन्धी कार्यबिधि
- ३.५. बित्तिय व्यवस्था सम्बन्धी कार्यबिधि

४. बजेट प्रक्रिया तथा नियन्त्रण
  - ४.१. परिचय, खर्चको बर्गिकरण, बजेट तर्जुमा प्रक्रिया र जिम्मेवारी
  - ४.२. बजेट निकासी प्रक्रिया
  - ४.३. बजेट लेखाको प्रबिष्टि
  - ४.४. श्रोतान्तर र रकमान्तर
  - ४.५. बजेट रोक्का, नियन्त्रण र थप गर्ने सम्बन्धी व्यवस्था
  - ४.६. पेशकी खर्च, उधारो खर्च र पूरक अनुमान
  - ४.७. बहुबर्षिय बजेट
५. खर्च लेखांकन कार्यबिधि
  - ५.१. परिचय र खर्चको बर्गिकरण (बिनियोजन खर्च र खर्चको प्रकृतीको आधार)
  - ५.२. लेखा नीति (खर्चको पहिचान, मापन, लेखांकन र प्रतिबेदन)
  - ५.३. खर्च गर्ने आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली
  - ५.४. भुक्तानीमा कट्टी गर्नु पर्ने रकमहरू
  - ५.५. म.ले.प.फारामहरूको जानकारी
  - ५.६. गोश्वारा भौचर सम्बन्धी जानकारी
६. खाता प्रबिष्टि
  - ६.१. गोश्वारा भौचर (म.ले.प.फा.नं.१०)
  - ६.२. बजेट खाता (म.ले.प.फा.नं.८)
  - ६.३. बैंक नगदी किताब (म.ले.प.फा.नं.५)
  - ६.४. खर्चको फांटवारी (म.ले.प.फा.नं.१३)
  - ६.५. सहायक खाता (म.ले.प.फा.नं.२२)
  - ६.६. बिनियोजन, निकासी, खर्च, आम्दानी तथा लेखा प्रबिष्टि
  - ६.७. आर्थिक बर्ष अन्तको कार्यबिधि
  - ६.८. खाता बन्द गर्ने प्रक्रिया
  - ६.९. बैंक हिसाब मिलान
  - ६.१०. खर्चको प्रतिबेदन र हिसाब भिडान
  - ६.११. लेखाको त्रुटी र सो को सुधार सम्बन्धी कार्यबिधि (खर्च शिर्षक फरक परेमा , श्रोत फरक परेमा, बिल रकम भन्दा बढी भुक्तानी भएमा)
७. बेरुजु फर्छ्यौट कार्यबिधि र अभिलेख कार्यबिधि सम्बन्धि सामान्य जानकारी
८. बैंकिङ्ग सम्बन्धी जानकारी
  - ८.१. परिचय
  - ८.२. बैंकको खाता संचालन
  - ८.३. सरकारी कारोबार गर्दा अपनाउनु पर्ने बैंकिङ्ग कार्यबिधि
९. धरौटीको कार्यबिधि
  - ९.१. परिचय
  - ९.२. धरौटी लेखा नीति
  - ९.३. धरौटी राख्नु पर्ने अवस्था र जिम्मेवारी
  - ९.४. धरौटी लेखांकन कार्यबिधि

१०. बित्तीय विवरण
  - १०.१. परिचय
  - १०.२. आर्थिक वर्ष समाप्तीको खाता
  - १०.३. आर्थिक विवरण तयार गर्ने प्रक्रिया
११. नेपाल सार्वजनिक क्षेत्र लेखामान
  - ११.१. परिचय तथा उद्देश्य
  - ११.२. बित्तीय विवरण तयार गर्दा ध्यान दिनु पर्ने कुराहरु
  - ११.३. बित्तीय विवरणको ढाँचा
  - ११.४. नगद प्राप्ती तथा भुक्तानी विवरण
  - ११.५. अन्तर निकाय कारोबार लेखांकन
  - ११.६. नेपाल सार्वजनिक क्षेत्र लेखामानमा उल्लेखित अन्य व्यवस्थाहरुको सामान्य जानकारी
१२. लेखा परिक्षण
  - १२.१. परिचय, उद्देश्य र क्षेत्र
  - १२.२. लेखा परिक्षणका प्रकार , सिद्धान्तहरु, र मापदण्ड
  - १२.३. आन्तरिक नियन्त्रणका तरिकाहरु
  - १२.४. आचरण सम्बन्धी आधारभुत सिद्धान्तहरु
१३. बिबिध
  - १३.१. Line Ministry Budget Information System सम्बन्धी सामान्य जानकारी
  - १३.२. सार्वजनिक खरिद अनुगमन कार्यालयद्वारा निर्धारित Standard Bid Document सम्बन्धी सामान्य जानकारी
  - १३.३. राजश्व सुचना व्यवस्थापन प्रणाली (RIMS) सम्बन्धि सामान्य जानकारी
  - १३.४. सार्वजनिक लेखा समिति , महालेखा परिक्षकको बिभाग , महालेखा नियन्त्रक कार्यालय तथा कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयको काम , कर्तव्य र अधिकार सम्बन्धि सामान्य जानकारी

Section C:- ऐन नियम तथा निर्देशिकाहरु (अध्याबधिक)

१. खरिद प्रक्रिया तथा आर्थिक प्रशासन सम्बन्धि
  - १.१. सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३
  - १.२. सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४
  - १.३. आर्थिक कार्यबिधि ऐन २०५५
  - १.४. आर्थिक कार्यबिधि नियमावली २०६४
  - १.५. भ्रमण खर्च नियमावली २०६४
  - १.६. आयकर ऐन २०५८ (करको प्रकार, करको आधार, बासिन्दा तथा गैर बासिन्दा व्यक्ति, आयका श्रोतका बर्गिकरण, श्रोतमा कर कट्टी, रोजगारीको आयको गणना, प्राकृतिक व्यक्तिको आयमा लाग्ने करको दर तथा आर्थिक कारोबार संग सम्बन्धित कर सम्बन्धि अन्य व्यवस्थाहरु)
  - १.७. मुल्य अभिवृद्धि कर ऐन २०५२ (सामान्य जानकारी)

१.८. चालु आर्थिक वर्षको आर्थिक ऐन
व्यवस्थाहरु)

(आयकर तथा मुल्य अभिवृद्धि करसंग सम्बन्धित

१.९. बिधुतिय खरिद प्रणाली सञ्चालन निर्देशिका २०७४

१.१०. उत्पादक वा अधिकृत बिक्रेताद्वारा निर्धारित दरमा
कार्यबिधि २०७४

(क्याटलग सपिडग) खरिद गर्ने

२. अन्य ऐन तथा नियमहरु (सामान्य जानकारी मात्र)

२.१. प्राईभेट फर्म रजिष्ट्रेशन ऐन २०१४

२.२. साझेदारी ऐन २०२०

२.३. कम्पनी ऐन २०६३

२.४. करार ऐन २०५६

२.५. बैंकिङ्ग कसुर तथा संजाय ऐन २०६४

२.६. भ्रष्टाचार निवारण ऐन २०५९

२.७. लेखापरिक्षण ऐन २०४८

२.८. सम्पत्ति शुद्धिकरण (मनी लाउन्डरिङ्ग) निवारण ऐन २०६४

२.९. सैनिक ऐन २०६३

२.१०. सैनिक बिबिध सेवा नियमावली २०७४

२.११. सैनिक कल्याणकारी कोष नियमावली २०६५

यस पेशा सम्बन्धी बिषयको पाठ्यक्रमका ईकाईहरुबाट सोधिने प्रश्नहरुको संख्या
निम्नानुसार हुनेछ ।

सेक्सन	एकाई नं. (Unit No.)	अंक भार (Weightage)	बहु बैकल्पिक प्रश्न (MCQs) को संख्या	छोटो उत्तर प्रश्नको संख्या	लामो उत्तर प्रश्नको संख्या
A	१.	१०	४	२ प्रश्न X ५ अंक	३ प्रश्न X १० अंक
	२.	१५	६		
	३.	५	२		
B	१ देखि १३	४०	१६	२ प्रश्न X ५ अंक	
C	१	२५	९	२ प्रश्न X ५ अंक	
	२	५	३		
	जम्मा	१००	४० प्रश्न X १ अंक = ४० अंक	६ प्रश्न X ५ अंक = ३० अंक	३ प्रश्न X १० अंक = ३० अंक

लेखा उप सेनानी (खुला) पदको पेशागत बिषयको

प्रयोगात्मक परीक्षा

समय: २ घण्टा

पूर्णाङ्क

: ५०

उत्तीर्णाङ्क

: २५

क्र.सं	बिषय बस्तु शिर्षक	अंक भार	समय
१.	Computer knowledge test: (Microsoft word, Excel & PowerPoint)	१५	३५ मिनेट
२.	Practical knowledge (Problem solving): Financial statement analysis/Depreciation calculation/Breakeven analysis/Investment decisions (capital budgeting/equity valuation)	१०	२५ मिनेट
३.	Practical knowledge (Government Accounting): Journal voucher, Bank cash book, Budget sheet, and Expenditure report)	२५	१ घण्टा